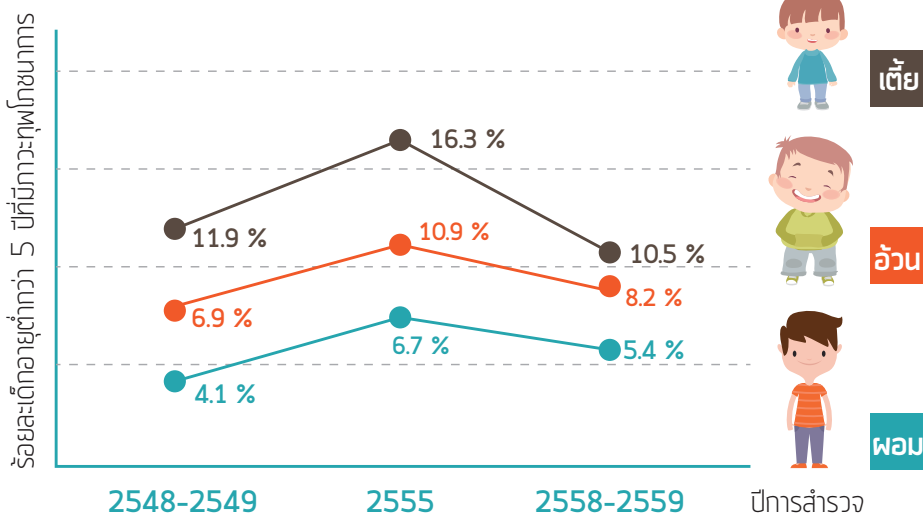

1 ภาวะโภชนาการ

“เด็กไทยอายุต่ำกว่า 5 ปี เกือบ 1 ใน 10 มีภาวะ “อ้วน” ขณะที่อีกร้อยละ 5.4 ยังมีปัญหา “ผอม” ”

10 ปีที่ผ่านมา ภาวะโภชนาการเด็กปฐมวัยไทยบางเรื่องดีขึ้น บางเรื่องยังต้องเฝ้าระวัง การส่งเสริมการเลี้ยงดูด้วยนมแม่และอาหารที่เหมาะสมกับอายุของทารกและเด็กเล็กในวัยนี้ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ

แนวโน้มความชุกของภาวะทุพโภชนาการในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

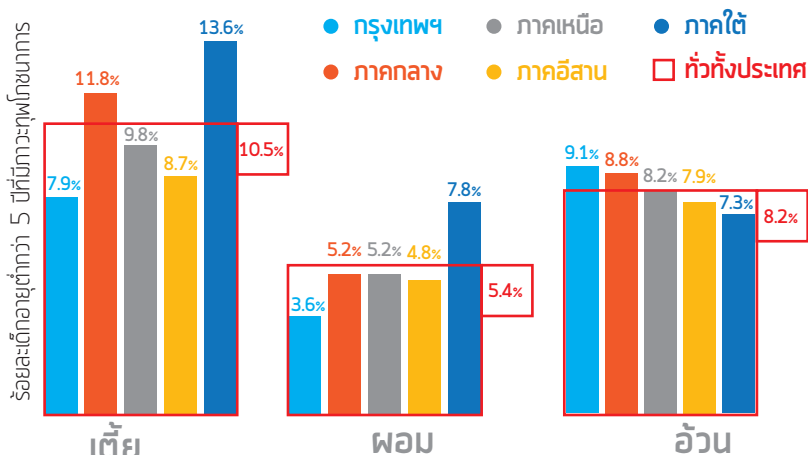
ที่มา : การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (MICS) พ.ศ. 2558-2559, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เด็กไทยที่เตี้ยและผอม มีน้อยกว่าค่าเฉลี่ยโลก (23% และ 8% ตามลำดับ) แต่ที่อ้วน กลับมีมากกว่า (ค่าเฉลี่ยโลก 6%)
ที่มา : Global Nutrition Report 2017

สุขภาพกายที่สมบูรณ์และภาวะโภชนาการที่เหมาะสมเป็นเงื่อนไขพื้นฐานของโอกาสในการเรียนรู้และมีพัฒนาการที่สมวัยของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นปัจจัยกำหนดคุณภาพประชากรของประเทศไทยในระยะยาว

โภชนาการช่วงแรกของชีวิตที่ดีเริ่มต้นที่ “นมแม่” การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย ปี 2558-2559 พบว่า การเลี้ยงทารกด้วยนมแม่อย่างเดียวในช่วง 6 เดือนแรกของไทย แม้จะมีแนวโน้มดีขึ้นแต่ยังอยู่ในระดับที่ต่ำ หรือประมาณเพียง 1 ใน 4 ของทารกวัยนี้ โดยเฉลี่ยเด็กไทยอายุต่ำกว่า 3 ปี ได้กินนมแม่เพียงอย่างเดียวเป็นระยะเวลาเพียง 0.6 เดือน หรือประมาณ 18 วัน

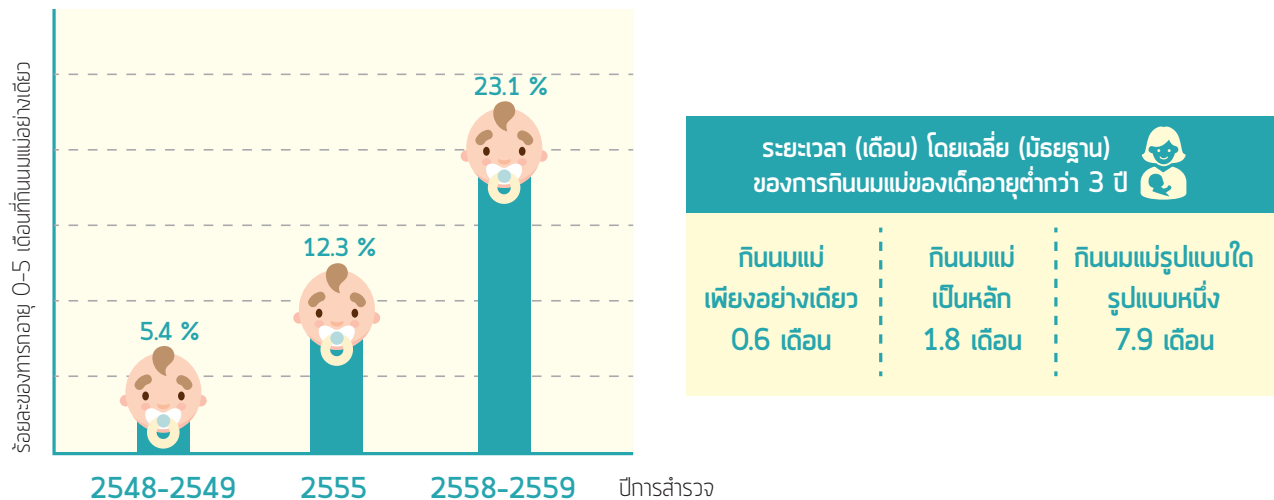
ภาวะทุพโภชนาการในเด็กปฐมวัย ในภูมิภาคต่างๆ

ที่มา : การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (MICS) พ.ศ. 2558-2559, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

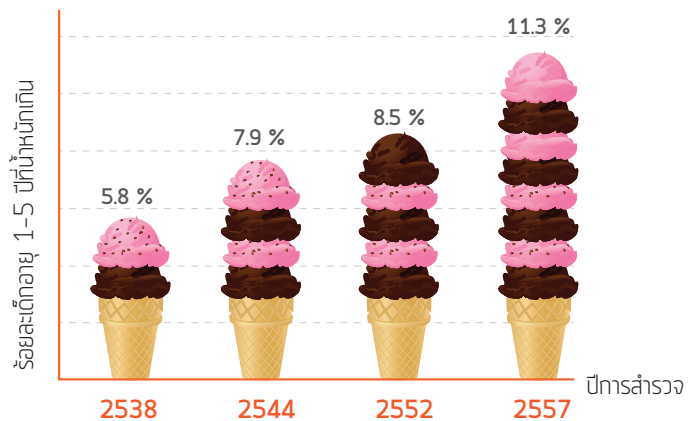
เกี่ยวกับภาวะโภชนาการ เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีมีปัญหาทุพโภชนาการในสัดส่วนที่น้อยลงจากผลการสำรวจรอบก่อนในปี 2555 อย่างไรก็ตาม หากเทียบกับผลการสำรวจในปี 2548-2549 หรือ 10 ปีก่อน จะเห็นว่าความชุกของเด็ก “เตี้ย” นั้นลดลง แต่ความชุกของเด็ก “อ้วน” และ “ผอม” ยังนับว่าเพิ่มขึ้น นอกจากนี้สภาพและความรุนแรงของปัญหาเตี้ย อ้วน และผอม ยังมีความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคและตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว เด็กที่มีปัญหาเรื่อง “เตี้ยและผอม” มากที่สุด ขณะที่เด็กกรุงเทพฯ และในภาคกลางมีปัญหาเรื่อง “อ้วน” มากกว่า

การกอายุต่ำกว่า 6 เดือนที่กินนมแม่อย่างเดียว มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ที่มา : การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (MICS) พ.ศ. 2558-2559, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ผลสำรวจสุขภาพประชาชนไทย โดยการตรวจร่างกาย พบความชุกเด็กที่มีภาวะ น้ำหนักเกิน “เพิ่มขึ้น” ต่อเนื่อง ในช่วงปี 2538-2557

ที่มา : การสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2557 (สุขภาพเด็ก), สวรส.

ปัญหาพฤติกรรมกรรมการบริโภคในเด็กปฐมวัย

เด็กไทยอายุ 2-5 ปี

เด็กไทย “ติดหวานมากขึ้น” – การบริโภคน้ำอัดลม น้ำหวาน เครื่องดื่มหวาน ในปริมาณ “1 ครั้งขึ้นไปต่อ 1 วัน” เพิ่มขึ้นในเด็ก 2-5 ปี จาก 10% เป็น 12% และเด็ก 6-9 ปี จาก 14% เป็น 20 % ระหว่างการสำรวจปี 2551-52 และ 2557

ที่มา : การสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2557 (สุขภาพเด็ก), สวรส.

จากข้อมูล Global Nutrition Report 2017 เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยใน 141 ประเทศทั่วโลก ประเทศไทยยังมี ร้อยละของปัญหาเด็กอ้วนสูงกว่าค่าเฉลี่ย ส่วนหนึ่งอาจมาจากปัจจัยด้านการเลี้ยงดู และการบริโภคอาหาร จากการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย ปี 2557 พบว่า ในเด็กกลุ่มอายุ 2-5 ปี มีเพียงร้อยละ 6.5 เท่านั้นที่บริโภคผัก และผลไม้ได้เพียงพอตามปริมาณที่แนะนำ ในแต่ละวัน ขณะที่การบริโภคน้ำอัดลม น้ำหวานหรือเครื่องดื่มหวานของเด็กกลับมี แนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

